<u>ከአገር ውጭ ነዋሪ የኢሮብ ተወላጆች ለኢ.ኣ.ኣ መመስረት የድጋፍ መግለጫ</u>

የኢሮብ ህዝብ የሩቁን የጣልያን ወረራ ጊዜ አገርን ከግፈኛ የውጭ ወራሪ ለመከላከል የዓሲምባ ተራራና በረሃን ደጀኑ በማድረግ ለኢትዮጵያ ነፃነት የከፈለውን መስዋእትነት ለታሪክ ፀሓፊዎች ትተን የቅርቡን ካነሳን በ1966 ዓ. ም. ኢ. የኢትዮጵያ ህዝብ በጊዜው የነበረውን ባላባታዊ ስርዓት ለመለውጥ ያካሄደው ስር-ነቀል እንቅስቃሴ በወታደራዊ ደርግ መቀልበሱን ተከትሎ የኢትዮጵያ ህዝብ አብዮታዊ ፓርቲ፣ ህዝባዊ ወያኔ ሓርነት ትግራይ፣ የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኅብረት፣ . . .ወዘተ. የመሳሰሉ ዋና ዋና የደርጉ ተቀናቃኝ ኃይሉችን በማስተናገድ በሕይወት፣ በጉልበትና በአቅርቦተ-ንዋይ ከፍተኛ መስዋእትነት የከፈለና ያስተናገደ ህዝብ መሆኑ ታሪክ የዘገበው ሓቅ ነው። ይሁን እንጂ እስከ ዛሬ ለትግሉ የከፈለው መስዋእትነት ውጤት ታቋዳሽ ለመሆን ሳይችል ቀርቷል። ያገጠሙት ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ቀውሶች ኣልበቃ ብሎ በልዩ ኣስተዳደር ስም ከፌደራል መንግሥት የሚደረግለት የባጀት ድጐማ ሳይቀር የት እንደደረሰ የማይታወቅበት፣ ንጹህ ውኃ እንኳ መጠጣት ያልቻለና ጥንት በኣቡነ ዮሓንስ ወልደጊዮርጊስና በልዑል በራስ መንገሻ ሥዩም እንደ ተሰራ በቂ ጥገና ያልተደረገለት መንገድ ታቅፎ በትራንስፖርት እጥረትና ሲገኝም በመንገዱ መጥፎነት ምክንያት በመኪኖች መገልበጥ በርካታ የሰዎች ህይወት እየተቀጠፈበት ይገኛል።

በመሆኑም፣ ይኸው ዛሬ ሰፕተምበር 8 ቀን 2019 ዓ ም ፈ በኤውሮጳ፣ ካናዳ፣ የተባበሩት መንግሥታት አሜሪካ፣ አውስትራሊያ፣ እስራኤል፣ ሳዑዲ ዓረቢያና ደቡብ አፍሪቃ ውስጥ ነዋሪ የኢሮብ ተወላጆች ተለኮንፈረስ ተጠርቶ፣ በቅርብ ጊዜ በፌደራል ደረጃ እውቅና ተሰጥቶት ስለተመሠረተው <u>ኢሮብ አድቮካሲ አሶሴሽን</u> ህዝባዊ ድርጅት በቀጥታ ከመስራቾቹ ስለ ዓላማው፣ አስፈላጊነቱና ይህንን ህብረተ-ሰብ አቀፍ ማህበር (ኣሶሲሽን) ለማጠናከር መወሰድ ስለሚገባቸው እርምጃዎችና የኢሮብ ተወላጆች ተሳትፎ አስፈላጊነትን አስመልክቶ ሰፋ ያለ ማብራሪያ ቀርቧል።

መሥራቾቹ ገለጻቸውን እንዳበቁ፣ ተሰብሳቢው ይህንን ኣሶሴሽን ለማጠናከር በየክፍለ ዓለማቱ ከሚኖር የኢሮብ ተወላጅ ምን ይጠበቃል? ኢ.ኣ.ኣ የቀመላቸው ዓላማዎችና ግቦች እንዴት ይታያሉ? ሊያጋጥሙት የሚችሉ ተግዳሮቶች ምን ሊሆኑ ይችላሉ? ተግዳሮቶችንስ እንዴት መመከት ይቻላል በሚሉና ሌሎች በርካታ ነጥቦች ላይ ውይይት ከተካሄደ በኋላ፣ የሚከተለውን የአቋም መግለጫ አውጥቷል።

1. አገር ቤት ሆናችሁ ያለውን የኑሮ ምስቅልቅል ተቋቁማችሁ የተረሳውን የኢ.ኢሮብ ህዝብ እሮሮ ለሚመለከተው ለማሰማት የሚያስችል ሕጋዊ እውቅና ያለው የሲቭል ማኅበር በማቋቋም ግዴታቹህን በመወጣታችሁ የተሰማንን ከፍያለ ደስታችን ስንገልጽ ከከፍተኛ ምስጋና ጋር ነው፣
2. ኢ.ኢ.ኣ የቀመላቸው 5 ዓላማዎችን በሙሉ ልብ እንደግፋልን፣
3. በያለንበት ሆነን የወጣንበትን ህዝብ ለማገልገል አቅም በሚፈቅደው ሁሉ ከጎናችሁ የማንለይ መሆናችንን ልናረጋግጥላችሁ እንወዳለን፣
4. የኢሮብ ህዝብ ህልውና የሚገለጸው በቋንቋው፣ በትውፊቱ፣ ባቀያቸው ባህላዊ፣ ፖሊቲካዊ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ትስስር ነው። ባሁኑ ወቅት እነዚህ እሴቶቻችን ጥቃት እየደረሰባቸው ነው። እነዚህ እሴቶች ጠቅልለው የጠፉ ዕለት፣ የኢሮብ ህዝብ ኢሮብነት እንደሚያበቃለት የማያጠራጥር መሆኑ ግንዛቤ ማግኘት ይኖርበታል። ስለሆነም፣ ኢ.ኢ.ኣ እነዚህ እሴቶች የኢሮብ ህዝብ የማንነት መግለጫዎች መሆናቸውን በመገንዘብ በትኩረት እየተከታተለ የኢሮብ ህዝብ የጋራ እሴቶችን ለማበልጸግና ቀጣይ ህልውናውን ለማስቀጥል እንዲችል የህዝባችን የንቃተ ኅሊና ደረጃ ከፍ ለማድረግ ለሚደረግ ጥረት አቅም የሚፈቅደውን ለማድረግ ቃል እንገባለን፣
5. የኢሮብ ህዝብ ችግር ተደራራቢና የተወሳሰበ መሆኑ የሚታወቅ ነው። በመሆኑም፣ በሲቪል ማኅበር ጥረት ብቻ አይፈታም። ስለሆነም፣ ያሉትን የህዝብ ችግሮች ባገባቡ በማጥናትና በመተንተን የችግሮችን ጥልቀትና የሚያስከትሉዋቸው ሰበቦችን በቅደም ተከተል በማስቀመጥ ለሚመለከተው አካል እያሳወቀ ተግባራዊነቱን መከታተል ቅድሚያ የሚሰጠው ተግባር እንዲሆን እንመኛለን፣
6. የኢሮብ ህዝብ ችግር መፈታት የኢትዮጵያን ችግር የመፍታት አካል መሆኑን በመገንዘብ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ በሃሳብም በማተሪያልም ለዚህ ማኅበር የሚቻለውን ድጋፍ እንዲያደርግ ጥሪያችንን እናቀርባለን!
7. ዴሞክራሲ ከሚገለጽባቸው አገባቦች አንዱና ዋነኛው የኣንድ ማህበረ-ሰብ ጥያቄዎች ተደማጭነት ማግኘትና ለተገቢ ጥያቄዎች ተገቢ ምላሽ በማግኘት ነው። ይህን ተግባራዊ ማድረግ የሚቻለው ደግሞ የተደራጀ ህዝባዊ ሲቪልም ሲቪክም ማህበራት ማበብ ሲችሉ ነው። የሚመሰረቱ ህዝባዊ ማኅበራት ለዴሞክራሲ ግንባታ አስፈላጊ ናቸው ተብሎ የሚታለፍ አይደለም። ምክንያቱም፣ አስፈላጊ ሳይሆኑ ወሳኞች በመሆናቸው ነው። የተለያዩ የሲቪክና ሲቪል ማኅበራት የራሳቸውና የሚወክሉትን ህዝብ ፍላጎት ለማሟላት ሥልጣን ከያዘው ኃይል ጋር ለመደራደርና የገዥው አካል ተግባርና

አካሄድ መከታተልና መቆጣጠር ካልቻሉ፣ ገጂዎች ወደው የሚሰጡት መብት ሊኖር እንደማይችሉ በተግባር የታየ ነው። በመሆኑም፣ የኢሮብን ህዝብን ፍላጎት በማራመድ በመንግሥትና ህዝብ መካከል አገናኝ ድልድይ ለመሆን ይችላል ብለን ስለምናምን የኢ.አ.አ መመስረት እጅጉን ያስደሰተን መሆኑና አቅም በፈቀደም አጋርና ድጋፍ እንደምንሆነው በዚህ መግለጫችን እናረጋግጣለን!

8. ***የኢሮብ ወረዳ አስተዳደር፣ የምሥራቃዊ ዞን አስተዳደርና የትግራይ ክልል መንግሥትና የህወሓት ድርጅትም ለ*** Irob Advocacy Association ሙሉ ድጋፍና ትብብር እንደሚያደርግለት ልባዊ እምነታችን መሆኑን ለመግለጽ እንወዳለን።

እንኳብ ሃገር ወፃኢ ነባሮ ደቂ ኢሮብ ንምምሥራት ኢ.ኣ.ኣ ብምድጋፍ ዝተውሃበ መግለጺ

ህዝቢ ኢሮብ ብእዋን ግፍዓዊ ወራር ጥልያን ኣብ ዝተኸሰተሉ እዋን እምባ ዓሰምባን በረኻታቱን መከላኸሊ ድፋዑ ብምግባር ንናፅነት ኢትዮጵያ ዝኸፈሎ ከቢድ መስዋእትነት ንታሪኽ ሓዲግና እንኳብቱ ብ1966 ዓ ም ኢ ብተቓውሞ ህዝባዊ ማዕበል ዝተጀመረ ሃገራዊ ለውጢ መንግሥቲ፣ ብወታሃደራዊ ደርጊ ዝተጨወየሉ ኩነታት ሲዒቡ እቶም ከም ኢህኣፓ፣ ህወሓት፣ ኢዴዩ. . .ወዘተ ዝመሰሉ ቀንዲ ናይቱ ወታደራዊ ኣገዛዝኣ ዝቃወሙ ናይ ፖለቲካ ኃይልታት ብምትእንጋድ ናይ ህይወትን፣ ጉልበትን፣ ንዋይን ዝለዓለ መስዋእትነት ዝኸፈለን ዘተኣናገደ ህዝቢ ምዃኑ ብታሪኽ ዝተሰነደ ሓቂ እዩ። ይኹን እምበር ክሳብ ሎሚ ናይቱ ዝኸፈሎ መስዋእትነት ውፂኢት ፍረ ተቛዳሳይ ክኸውን ከምዘይከኣለ ብግልጺ ዝረኤ ሓቂ እዩ። ዘጋጠሙና ናይ ኢኮኖሚያዊ፣ ፖለቲካዊን ማሕበራውን ቅልውላዋት ከይኣክልስ ከምቱ “በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ”ዝበሃል ናይ ኣምሓርይና ኣዘራርባ ብስም ፍሉይ ምምሕዳር እንካብ ፌደራል መንግሥቲ ዝምደበሉ ናይ ባጀት ድጉማ እኳስ ኣበይ ከምዝኣቱ ዘይፍለጠሉ፣ ንህዝብ ፁሩይ ማይ ምቕራብ ዘይተኽኣለሉን ሓንቲ ድሮ ብልዑል ራእሲ መንገሻ ሥዩም ተፀሪት ዝነበረ እንካብ ዛላምበሳ ዓሊተና ተፀሪት ዝነበረ ናይ ፀፀር መንገዲ እኹል ምሕዳስ እኳ ዘይተገበረሉ እንትኸውን ብሕጽረት መጓዓዝያ፣ መጓዓዝያ እንትርከብ'ውን ብምኽንያት ሕማቕ መንገዲ ማካይን እናተገልበጣ ብርክት ዝበሉ ሰባት ዝሞቱ ምዃኖም ዝፍለጥ እዩ።

ስለዝኾነ'ውን ሎሚ ሰፕተምበር 8-2019 ዓ ም ፈ ናይ ኤውሮጳ፣ ካናዳ፣ ሕቡራት መንግሥታት ኣሜሪካ፣ አውስትራሊያ፣ እስራኤል፣ ሳዑዲ ዓረብያን ደቡብ ኣፍሪቃን ነበርቲ ደቂ ኢሮብ ተሌኮንፈረንስ ተፀዊዑ፣ ኣብዙ ቀረባ እዋን ብፌደራል ደረጃ ኣፍልጦ ተዋሂቡዎ ዝተመሥረተ <u>**ኢሮብ ኣድቮካሲ ኣሶሴሽን**</u> (ኢ.ኣ.ኣ)**ሲቪል ማሕበር** ብቐጥታ ካብቶም መስረቲ፣ ብዛዕባ ዕላማታት ማሕበር፣ ኣድላይነት እዙ ህዝባዊ ማሕበር (ኣሶሴሽን)ዝምልከቱን፣ ንዙ ማሕበር ንምጥንኻር ክውሰዱ ዘለዎም ስጉምትታትን ኣድላይነት ተሳትፎ ደቂ ኢሮብን ብዝሪኢ ሰፊሕ መብራህረሂ ሂቦም።

እቶም መሥረቲ ዝሀብዎ መብራህረሂ ድሕሪ ምውዳኦም፣ እቱ ተኣካቢ ነዙ ማሕበር ንምጥንኻር ኣብ ሙሉእ ዓለም እንካብ ዝነብሩ ተወለዲቲ ኢሮብ እንታይ ንጽበ? ኢ.ኣ.ኣ ዘቐመጦም ዕላማታትን ክብጻሕ ዝድለ ሽቶን እንታይ ይመስሉ? ንዙ ኣድቮካሲ ኣሶሴሽን ከጋጥምዎ ዝኽእሉ ተፃብኦታት እንታይ ክኾኑ ከምዝኽእሉን ኣፈታትሓኦም ከመይ ክኸውን ከምዝከኣልን ኣመልኪቶም ሰፊሒ ዘተ ድሕሪ ምክያድ እዞም ዝሰዕቡ ናይ ድጋፍ መርገፃት ወሲዱ ኣሎ።

1. ዘሎ ናይ ናብራን ፖለቲካን ማሕለኻታት ሰጊርኩም ዝተረሰዐ ህዝቢ ኢሮብ ድምፁ ንኽስማዕ ዘኽእል ሲቪል ማሕበር ብምምስራት ሕጋዊ ኣፍልጦ ንኽረክብ ብምግባር ግቡእኩም ስለዝተዋፃእኩም ዝተሰመዐና ሓጎስ ምስ ዝለዓለ ምስጋና ኢዩ።
2. ኢኣኣ ዝቐመሎም ዓላማታት ብሙሉ ልብና ንድግፍ።
3. ዝወፃእናሉ ህዝብና ንምግልጋል ዓቕምና ብዝፈቐዶ ኩሉ ኣብ ጎንኹም ከምዘሎና ነረጋግፅ።
4. ህልውና ህዝቢ ኢሮብ ዝግለፅ፣ ብታሪኩ፣ቋንቋኡ፣ትውፊታቱ፣ ባህሉ፣ ማሕበራዊ ህይወቱን ዘለዎ ምትእስሳሩን ኢዩ። ኣብዙ ሐዚ እዋን እዞም መግለፂ ብሀረሰብ ኢሮብ ዝኾኑ እሴታት ብዝለዓለ ደረጃ ተሸርሺሮም ኢዮም። እዚኦም መንነት ህዝቢ ኢሮብ ዝኾኑ እሴታት ምሽርሻር ከምዙ ዘሎ እንተቐፂሉ ናብ ምጥፋእ ገፆም እውን ከምዝኸዱ ዘጠራጥር ኣይኮነን። ስለዝኾነ ድማ ኢኣኣ እዞም እሴታት መሊስካ ኣብ ምህናፅ ዝለዓለ ቱክረት ሂቡ ክሰርሕን ክከታተልን፣ ከምኡውን ናይ ህዝብና ንቅሓተ ሐሊና ኣብ ምዕባይ ንኸተኩር እናተሓሳሰብና እዙይ ንምግባር ዘድሊ ዝተሓተትናዮ ኩለመዳያዊ ሓገዝ ክንገብር ምዃና ነገርጋግፅ።
5. ፀገማት ህዝቢ ኢሮብ ብጣዕሚ ገፋሕትን ዝተሓላለኹን ምዃኖም ዝፍለጥ ኢዩ። እዞም ሱርም ነዊሕን ዝተሓላለኹን ፀጋማት ብሓደ ሲቪል ማሕበርን ብሓንቲ ለይትን ክፍተሑ ከምዘይኽእሉ እውን ርዱእ ኢዩ። ስለዝኾነ ኢኣኣ ንቶም ፀገማት ቀደም ሰዓብ ሂቡ ብምስራዕ፣ ብምፅናዕን ብምትንታንን፣ እቶም መፍተሒ ክኾኑ ኢዮም ዝብሎም ብምቕማጥ ምስ ዝምልከቶም ኣካላት ኩሎም ክሰርሓሎምን ክከታተልን ነተሓሳሰብ።
6. ዴሞክራሲ ካብ ዝግለፅሎም ኣገባባት እቱ ሓደን መሰረታዊን ህዝቢ ንዘቕርቦም ሓሳባትን ሕቶታትን ግቡእ መልሲ ብቱ ዝምልከቶ መንግስቲ ብሰዓቱ ምሃብ ኢዩ። እዙይ በትክክል ብተግግባር ንምርግጋፅ ድማ ንቱ ኣብ ስልጣን ዘሎ መንግስቲ ብሕጊ መሰረት ክቆፃፀርዎ ዝኽእሉ ሲቪልን ሲቪክን ማሕበበራት ምህላው ናይግድን ኢዩ። ስለዝኾነ ሎሚ ኢኣኣ ንድምፂ ኣልቦ ዝኾነ ህዝቢ ኢሮብ ድምፂ ንምዃን ምምስራትን ሕጋዊ ኣፍልጦ ምርካብን ዝለዓለ ታሕጓስ ከምዝፈጠረልና እናገለፅና ኣብ ቀፃላይ ጉዕዞኹም ኣብ ጎንኹም ምህላውና ክነረጋግፀልኩም ንፈቱ።

7. **ፀገም ብሀረሰብ ኢሮብ ምፍታሕ ኣካል ናይ ካልኦት ብሀራትን ብሀረሰባትን ፀገም እውን ምፍታሕ ስለዝኾነ ኩልኻትኩም ደለይቲ ፍትሒን ዴሞክራሲን ንኩሎም ብሀር ብሀረሰባት ደለይቲ ኢትዮጵያዊያን ንኢኣኣ ብዝኸኣልኩምዎ ኩሉ ንክትተሓባበሩ ብትሕትና ንፅውዕ።**
8. **ምምሕዳር ወረዳ ኢሮብ፣ ምምሕዳር ዞባ ምብራቕን መንግሥቲ ክልል ትግራይን ውድብ ህወሓትን ን** Irob Advocacy Associations **ሙልድጋፍን ምትሕብባርን ንኽገብሩሉ ለበዋና ነመሓላልፍ።**

ካብ ሃገር ወፃኢ ነባሮ ደቂ ኢሮብ።

Irob Diaspora Support for Irob Advocacy Association

Global Irob Diaspora members, in a teleconference they held on September 8th 2019, unanimously supported the Irob Advocacy Association (IAA) recently established in Ethiopia.

Irobs are a Saho language-speaking people located in North Eastern Tigray, Ethiopia. They always have been praised for their hospitality by whoever visited their beautiful mountainous land. Currently, the Irobland is one of the most undeveloped and devastated area because it is almost totally neglected by its regional and federal governments. In the long history of Ethiopia, Irobs paid extra sacrifices in defense of the country, but they have never gotten a fair share of regional or national benefits. It is a forgotten community marginalized and abandoned by the powers of the time. However, there is some glimpse of hope with the formation of a new ambitious Irob civil association.

The Irobs are not known only for their hospitality and sense of justice, but they are also zealous warriors as well when necessary. They have always been at the forefront in defending their country's sovereignty. For centuries, our ancestors contributed immensely to defend Ethiopian independence from all foreign intruders, including heavy sacrifices made by Irobs against the Italian invasion of 1935 from their bases in Assimba and its environs. It was also the Irob patriots, "□□□□ □□□□/Ettuqat Senbet", that paid a heavy price to defend their land when Saebiya invaded the region in 1998.

During the repressive rule of the military junta, the Dergue, which ascended to power after the imperial regime had been deposed by the united struggle of the Ethiopian people, the main opposition political parties made the Irob region their first choice in their struggle against the Dergue. Hence, the Irobs hosted political organizations such as the Ethiopian People's Revolutionary party (EPRP), Tigray Peoples Liberation Front (TPLF), etc. The Irob people did not only accommodated the opposition groups in their land, but they also contributed in personnel conscription, labor, intelligence, guiding, transport, etc.

Currently, although 28 years have elapsed since the Dergue was deposed, the aftermath of the almost three decades of pain and agony experienced by the Irobs is still very present. If there is any beneficiary of the two decades of overstated development, for sure it is not the people of Irob. There are not any developmental infrastructures established in the Irob region. In fact, it is the area neglected by both the regional and federal governments. As a result, the young generation of the region leave the area to immigrate to foreign countries. Many of them are being killed in the Mediterranean and Red Seas, and in North African and Arabian deserts while wandering in search of a place where they can survive. The young generation leave the area because they do not see any hopeful future in the region and the authorities are not doing anything to lessen the hardship.

Therefore, it is a decisive time for the Irob people to consolidate their unity and to do all they can for their own survival. It seems that they do not have any helping hand except their own determined effort.

It is while Irobs are at this crossroad that the formation of the Irob Advocacy Association (IAA) is heralded and the Irob Global Diaspora teleconference was called.

Members of the IAA executive committee participated in the teleconference from Ethiopia and addressed the attendees. The leaders enlightened the Diaspora Irob regarding how the association was founded, about its objectives, its bylaws etc., and that it has been legally incorporated in Ethiopia on the federal level.

They underlined the importance of global participation of the Irobs in the newly established association and about steps that should be taken to strengthen it. They also emphasized the importance of the Irob Diaspora’s participation in the endeavor.

Following the explication of the representatives, the participants of the meeting engaged in a discussion about the objectives of the association, the role the Diaspora can play to strengthen the association, the challenges it may face and how the challenges can be met.

Consequently, the participants praised the founders of IAA for their courage to successfully establish the long overdue organization despite the difficult situation the country finds itself in at this juncture.

Hoping the association diligently and persistently try to alleviate the complex problems of the forgotten Irob people, the attendees of the teleconference gave full support to the established purpose of the association. The assembly assured the representatives that the Irob Diaspora wherever they may reside will offer whatever they can for the Irob people and that they will stand in support of the Irob Advocacy Association.

The traditional assets and values that define the Irob identity, such as language, social, political, economic, and other traditional ways of life, which up until now had been preserved, are vanishing fast. The Irob Diaspora pledged that they will work closely with IAA for the preservation of the traditions that tie the Irob people together so that the common values of the Irob people and their identity as a unique ethnic community prevail.

The Irob Diaspora calls on the Tigray State regional government and the Ethiopian Federal government to facilitate the endeavor of the Irob Advocacy Association and to help it succeed.

The Irob Diaspora also appeal to all Ethiopians and international humanitarian and democratic forces to support the Irob Advocacy Association.